

Anonimizált változat

Fordítás

C-634/21 – 1

C-634/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. október 15.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. október 1.

Felperes:

OQ

Alperes:

Land Hessen

6 K 788/20.WI

VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN

VÉGZÉS

Az

OQ,

[omissis] felperes

[omissis] és

a Land Hessen (Hessen szövetségi tartomány, Németország), képviseli: Hessen szövetségi tartomány

adatvédelmi biztosa,

HU

[omissis] alperes,

beavatkozó:

SCHUFA Holding AG [omissis] között adatvédelmi jog **miatt**

folyamatban lévő ügyben a Verwaltungsgericht Wiesbaden (wiesbadeni közigazgatási bíróság, Németország) – hatodik tanács –

[omissis] 2021. október 1-jén a következő végzést hozta:

I. A bíróság az eljárást felfüggeszti.

II. A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából az Európai Unió Bírósága elé terjeszti az eljárást a következő kérdések tekintetében:

1. **Úgy kell-e értelmezni a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet; HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.) 22. cikkének (1) bekezdését, hogy már valamely, az érintettnek hitel jövőbeli törlesztésével kapcsolatos képességére vonatkozó valószínűségi érték automatizált megállapítása kizárólag automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntésnek minősül, amely az érintettre nézve joghatással járna vagy őt hasonlóképpen jelentős mértékben érintené, amennyiben ezen, az érintett személyes adatai alapján megállapított értéket az adatkezelő egy adatkezelő harmadik személy részére továbbítja, és e harmadik személy az érintettel fennálló szerződéses jogviszony létrehozására, teljesítésére vagy megszüntetésére vonatkozó döntését elsősorban ezen értékre alapozza?**
2. **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdését és 22. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amely szerint a valamely természetes személy meghatározott jövőbeli magatartására vonatkozó – a jelen esetben a természetes személy követelésekre vonatkozó információk figyelembevétele alapján fennálló fizetőképességével és fizetési hajlandóságával kapcsolatos – valószínűségi értékek az e személlyel fennálló szerződéses jogviszony létesítésére, teljesítésére vagy megszüntetésére vonatkozó döntés céljából történő felhasználása (scoring [pontosításos hitelbírálat]) csak akkor megengedett, ha**

bizonyos, az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásában részletesen kifejtett feltételek teljesülnek?

Indokolás

I.

- 1 Az eljárás tárgyát a Schufa Holding AG beavatkozó által a felperes tekintetében megállapított score-érték ellen irányuló kereset képezi. A beavatkozó egy német gazdasági információs magánvállalkozás, amely harmadik személyek, többek között fogyasztók hitelképességére vonatkozó információkat szolgáltat szerződő partnerei számára. A beavatkozó e célból úgynevezett score-értékeket állapít meg. Ehhez egy személy bizonyos jellemzőiből matematikai-statisztikai eljárások alapján előre jelzik e személy valamely jövőbeli magatartásának, például egy hitel visszafizetésének valószínűségét, minek során sem a konkrétan alapul vett jellemzőket, sem a matematikai-statisztikai eljárást nem teszik hozzáférhetővé. A score-értékek megállapítása eszerint azon a feltevésen alapul, hogy valamely személynek bizonyos hasonló jellemzőkkel rendelkező, meghatározott magatartást tanúsító más személyek csoportjába való besorolásával hasonló magatartást lehet előre jelezni. Amennyiben a személy egy bizonyos profillal rendelkezik, a beavatkozó e személyhez hozzárendeli a megállapított score-értéket, és azt az érintettel végső soron szerződést kötő személy, például egy hitelintézet döntési eljárásában megfelelő következményekkel figyelembe veszik a hitelnyújtás során.
- 2 A beavatkozó által nyújtott negatív tájékoztatást követően egy harmadik személy megtagadta a felperestől a hitelnyújtást. Ezt követően a felperes a – véleménye szerint – téves bejegyzések törlése mellett a tárolt adatokhoz való hozzáférést kért a beavatkozótól. 2018. július 10-én a beavatkozó tájékoztatást adott a felperes részére azzal a tartalommal, hogy a felperest 85,96%-os score-értékkel sorolta be. Ezenkívül 2018. augusztus 8-i és 2018. augusztus 23-i levelében a beavatkozó nagy vonalakban közölte a felperessel a score-érték számításának alapvető működési módját, azt azonban nem, hogy az egyes információkat milyen súllyal veszik figyelembe a számítás során. A beavatkozó nem köteles nyilvánosságra hozni a számítási módszereit, mivel azok az üzleti titok körébe tartoznak. A beavatkozó jelezte továbbá a felperesnek, hogy ő csupán információkat bocsát a szerződéses partnerei rendelkezésére, a szerződésre vonatkozó tulajdonképpeni döntést azonban ez utóbbiak hozzák meg; a beavatkozó e tekintetben nem tesz a tájékoztatással érintett személlyel való szerződéskötésre vagy annak megtagadására vonatkozó javaslatot. A tájékoztatás ellen a felperes 2018. október 18-án panaszt nyújtott be az alpereshez azzal a kérelemmel, hogy az alperes kötelezze a beavatkozót a felperes hozzáférésre és törlésre irányuló kérelmének teljesítésére. A felperes álláspontja szerint a beavatkozó köteles tájékoztatást adni az alkalmazott logikáról és az adatkezelés jelentőségéről, valamint következményeiről.
- 3 A felpereshez intézett, 2020. június 3-i határozatával az alperes megtagadta a beavatkozóval szembeni további eljárást. Indokolásként többek között kifejtette,

hogy a hitelképességi érték beavatkozó általi számításának kétségtelenül meg kell felelnie a Bundesdatenschutzgesetz 31. §-ában (a 2018. június 30-i Gesetz zur Anpassung des Datenschutzrechts an die Verordnung (EU) 2016/679 und zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2016/680 [az adatvédelmi jognak az (EU) 2016/679 rendelethez való hozzáigazításáról és az (EU) 2016/680 rendelet átültetéséről szóló törvény] [Datenschutz-Anpassungs- und -Umsetzungsgesetz EU – DSAnpUG-EU], [BGBl. I., 2017. o., a továbbiakban: BDSG] 1. cikke) részletesen szabályozott követelményeknek. E követelményeket azonban a beavatkozó általában teljesíti, és semmi nem enged arra következtetni, hogy a jelen ügyben nem ez a helyzet.

- 4 2018. május 25-én hatályba lépett a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o., a továbbiakban általános adatvédelmi rendelet). Az általános adatvédelmi rendelet főszabály szerint – az engedélyezés lehetőségének fenntartásával – az adatkezelés tilalmát írja elő; az adatkezelés engedélyezésének esetei az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében találhatók. Ezenkívül az általános adatvédelmi rendelet egy multiinstrumentális védelmi koncepciót tartalmaz, amely többek között az érintett tájékoztatáshoz, hozzáféréshez, törléshez és az illetékes felügyeleti hatósághoz fellépés iránt benyújtott panaszhoz, valamint a hatósági határozatokkal szemben a nemzeti bíróságok előtt indított keresetnek való jogára vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Az általános adatvédelmi rendelet külön érinti többek között az úgynevezett profilalkotást, amelynek jogi fogalmát az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke határozza meg, és amely alá a beavatkozó vitatott eljárása – mint úgynevezett „scoring”- tartozik. A profilalkotás mint szabályozási tárgy különböző rendelkezésekben található, többek között az érintetteknek az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének h) pontja szerinti hozzáférési jogával és az érintetteknek az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdése első mondatának második része szerinti, tiltakozáshoz való jogával összefüggésben és – lényegében – az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkében általános tilalomként (az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése) kivételek fenntartásával (az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (2) bekezdése), amennyiben a döntések kizárólag profilalkotáson alapulnak.
- 5 Az általános adatvédelmi rendelet mint az EUMSZ 288. cikk második bekezdése értelmében vett uniós jogi rendelet általános hatállyal bír, teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Ezen elvek ellenére az általános adatvédelmi rendelet különböző, úgynevezett nyitó záradékokat tartalmaz, amelyek bizonyos mértékű mozgásteret biztosítanak a tagállamok számára a nemzeti rendelkezések tekintetében. Ezen átengedett jogalkotási jogkörre tekintettel lépett hatályba 2018. május 25-én az új Bundesdatenschutzgesetz (szövetségi adatvédelmi törvény). A BDSG 31. §-a

részletes rendelkezéseket tartalmaz a scoringra és a hitelképességi információkra vonatkozóan.

II.

1. Az Európai Unió Alapjogi Chartája – Alapjogi Charta – (HL 2016. C 202., 389. o.) a következőket írja elő:

6 Az Alapjogi Charta 7. cikke – A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.

7 Az Alapjogi Charta 8. cikke – A személyes adatok védelme

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

(2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.

(3) E szabályok tiszteletben tartását független hatóságnak kell ellenőriznie.

8 Az Alapjogi Charta 52. cikke – A jogok és elvek hatálya és értelmezése

(1) Az e Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

[...]

2. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés – EUMSZ – (a 2016. június 7-i, egységes szerkezetbe foglalt változat, HL 2016. C 202., 1., 47. o.) a következőket írja elő:

9 EUMSZ 288. cikk

[...]

A rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

3. Az általános adatvédelmi rendelet (a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet; HL 2016. L 119., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 314., 72. o.; HL 2018. L 127., 2. o.; HL 2021. L 74., 35. o.) a következőket írja elő:

10 Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke – Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

[...]

4. „profilalkotás”: személyes adatok automatizált kezelésének bármely olyan formája, amelynek során a személyes adatokat valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők értékelésére, különösen a munkahelyi teljesítményhez, gazdasági helyzethez, egészségi állapothoz, személyes preferenciákhoz, érdeklődéshez, megbízhatósághoz, viselkedéshez, tartózkodási helyhez vagy mozgáshoz kapcsolódó jellemzők elemzésére vagy előrejelzésére használják;

11 Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke – Az adatkezelés jogszerűsége

(1) A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.

(2) Az e rendeletben foglalt, adatkezelésre vonatkozó szabályok alkalmazásának kiigazítása érdekében, a tagállamok az (1) bekezdés c) és e) pontjának való megfelelés céljából fenntarthatnak vagy bevezethetnek konkrétabb rendelkezéseket, amelyekben pontosabban meghatározzák az adatkezelésre vonatkozó konkrét követelményeket, és amelyekben további intézkedéseket tesznek az adatkezelés jogszerűségének és tisztességességének biztosítására, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzeteket is.

(3) Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti adatkezelés jogalapját a következőknek kell megállapítania:

- a) az uniós jog, vagy
- b) azon tagállami jog, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.

Az adatkezelés célját e jogalapra hivatkozással kell meghatározni, illetve az (1) bekezdés e) pontjában említett adatkezelés tekintetében annak szükségesnek kell lennie valamely közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához. Ez a jogalap tartalmazhat az e rendeletben foglalt szabályok alkalmazását kiigazító rendelkezéseket, ideértve az adatkezelő általi adatkezelés jogszerűségére irányadó általános feltételeket, az adatkezelés tárgyát képező adatok típusát, az érintetteket, azokat a jogalanyokat, amelyekkel a személyes adatok közölhetők, illetve az ilyen adatközlés céljait, az adatkezelés céljára vonatkozó korlátozásokat, az adattárolás időtartamát és az adatkezelési műveleteket, valamint egyéb adatkezelési eljárásokat, így a törvényes és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket is, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzetekre vonatkozóan. Az uniós vagy tagállami jognak közérdekű célt kell szolgálnia, és arányosnak kell lennie az elérni kívánt jogszerű céllal.

(4) Ha az adatgyűjtés céljától eltérő célból történő adatkezelés nem az érintett hozzájárulásán vagy valamely olyan uniós vagy tagállami jogon alapul, amely szükséges és arányos intézkedésnek minősül egy demokratikus társadalomban a 23. cikk (1) bekezdésében rögzített célok eléréséhez, annak megállapításához, hogy az eltérő célú adatkezelés összeegyeztethető-e azzal a céllal, amelyből a személyes adatokat eredetileg gyűjtötték, az adatkezelő többek között figyelembe veszi:

- a) a személyes adatok gyűjtésének céljait és a tervezett további adatkezelés céljai közötti esetleges kapcsolatokat;
- b) a személyes adatok gyűjtésének körülményeit, különös tekintettel az érintettek és az adatkezelő közötti kapcsolatokra;
- c) a személyes adatok jellegét, különösen pedig azt, hogy a 9. cikk szerinti személyes adatok különleges kategóriáinak kezeléséről van-e szó, illetve, hogy büntetőjogi felelősség megállapítására és bűncselekményekre vonatkozó adatoknak a 10. cikk szerinti kezeléséről van-e szó;

- d) azt, hogy az érintettekre nézve milyen esetleges következményekkel járna az adatok tervezett további kezelése;
- e) megfelelő garanciák meglétét, ami jelenthet titkosítást vagy álnevesítést is.

12 Az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke – Az érintett hozzáférési joga

(1) Az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a következő információkhoz hozzáférést kapjon: [...]

h) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érthető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel bír, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel jár.

13 Az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke – A tiltakozáshoz való jog

(1) Az érintett jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is.

[...]

14 Az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke – Automatizált döntéshozatal egyedi ügyekben, beleértve a profilalkotást

(1) Az érintett jogosult arra, hogy ne terjedjen ki rá az olyan, kizárólag automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntés hatálya, amely rá nézve joghatással járna vagy őt hasonlóképpen jelentős mértékben érintené.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a döntés:

a) az érintett és az adatkezelő közötti szerződés megkötése vagy teljesítése érdekében szükséges;

b) meghozatalát az adatkezelőre alkalmazandó olyan uniós vagy tagállami jog teszi lehetővé, amely az érintett jogainak és szabadságainak, valamint jogos érdekeinek védelmét szolgáló megfelelő intézkedéseket is megállapít; vagy

c) az érintett kifejezett hozzájárulásán alapul.

(3) A (2) bekezdés a) és c) pontjában említett esetekben az adatkezelő köteles megfelelő intézkedéseket tenni az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében, ideértve az érintettnek legalább azt a jogát, hogy

az adatkezelő részéről emberi beavatkozást kérjen, álláspontját kifejezze, és a döntéssel szemben kifogást nyújtson be.

(4) A (2) bekezdésben említett döntések nem alapulhatnak a személyes adatoknak a 9. cikk (1) bekezdésében említett különleges kategóriáin, kivéve, ha a 9. cikk (2) bekezdésének a) vagy g) pontja alkalmazandó, és az érintett jogainak, szabadságainak és jogos érdekeinek védelme érdekében megfelelő intézkedések megtételére került sor.

4. (A 2019. november 20-i törvénnyel [BGBl. I, 1626. o.] módosított) 2017. június 30-i szövetségi adatvédelmi törvény (BGBl. I., 2097. o.) a következőket írja elő:

15 A BDSG 31. §-a – A gazdasági forgalom védelme pontozásos hitelbíráló (scoring) és a hitelképességre vonatkozó információk esetén

(1) Valamely természetes személy meghatározott jövőbeni magatartására vonatkozó valószínűségi értékek az e személlyel fennálló szerződéses jogviszony létrehozásával, teljesítésével vagy megszüntetésével kapcsolatos döntéshozatal céljából történő alkalmazása (scoring) csak akkor megengedett, ha

1. tiszteletben tartották az adatvédelmi jog rendelkezéseit,
2. a valószínűségi érték kiszámításához felhasznált adatok valamely tudományosan elismert matematikai statisztikai módszer alapulvételével bizonyíthatóan relevánsak az adott magatartás valószínűségének kiszámítása szempontjából,
3. a valószínűségi érték kiszámításához nem kizárólag címadatokat használtak fel, és
4. címadatok felhasználása esetén az érintettet a valószínűségi érték kiszámítása előtt tájékoztatták ezen adatok tervezett felhasználásáról; a tájékoztatást dokumentálni kell.

(2) A természetes személy fizetőképességére és fizetési hajlandóságára vonatkozó, információs vállalkozások által megállapított valószínűségi érték alkalmazása követelésekre vonatkozó információk figyelembevétele esetén csak akkor megengedett, ha az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállnak, és csak az esedékesség ellenére nem teljesített szolgáltatásra vonatkozó olyan követelések vehetők figyelembe,

1. amelyeket jogerős vagy előzetesen végrehajthatónak nyilvánított ítélet állapított meg, vagy amelyek tekintetében a Zivilprozessordnung (polgári perrendtartás) 794. §-a szerinti végrehajtható okirat áll fenn,
2. amelyeket az Insolvenzordnung (a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló törvény) 178. §-ának megfelelően állapítottak meg, és amelyeket az

adós a felszámolóhoz bejelentett követelések vizsgálatára tartott egyeztetésen nem vitatott;

3. *amelyeket az adós kifejezetten elismert,*
4. *amelyek esetében*
 - a) *az adóst a követelés esedékessé válását követően legalább két alkalommal írásban felszólították;*
 - b) *az első felszólításra legalább négy hete került sor,*
 - c) *az adóst előzetesen, de legkorábban az első felszólítás alkalmával tájékoztatták az információs vállalkozás általi esetleges figyelembevételről, és*
 - d) *az adós nem vitatta a követelést; vagy*
5. *amelyek esetében az alapul szolgáló szerződéses jogviszony fizetési hátralék miatt azonnali hatállyal felmondható, és amelyek esetében az adóst korábban tájékoztatták az információs vállalkozás általi esetleges figyelembevételről.*

Ez nem érinti az általános adatvédelmi jog szerinti adatkezelés – többek között a valószínűségi értékek és a hitelképesség szempontjából releváns más adatok megállapításának – jogszerűségét.

III.

- 16 A jelen ügy eldöntése szempontjából annak van jelentősége, hogy az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e a beavatkozóhoz hasonló információs vállalkozások azon tevékenysége, hogy az érintettekre vonatkozó score-értékeket állapítanak meg, és ezeket további javaslat vagy megjegyzés nélkül harmadik személyek rendelkezésére bocsátják, amelyek e score-érték meghatározó módon történő figyelembevételével szerződést kötnek az érintett személlyel, vagy e szerződéskötéstől eltekintenek. Ebben az esetben ugyanis a végleges score-értéknek a beavatkozóhoz hasonló információs vállalkozás által továbbítás céljából történő megállapításának jogszerűsége csak az általános adatvédelmi rendeletnek a BDSG 31. §-ával összefüggésben értelmezett 22. cikke (2) bekezdésének b) pontján alapulhat, minek során e szabályok egyúttal – amennyiben az érintett, akárcsak a szóban forgó eljárásban, panaszt nyújt be az illetékes felügyeleti hatósághoz – az információs vállalkozás tevékenységének a felügyeleti hatóság általi felülvizsgálatára vonatkozó mércét jelentik. E tekintetben másfelől annak van jelentősége, hogy valamely, a BDSG 31. §-ának tartalmát magában foglaló rendelkezés összeegyeztethető-e az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdésének b) pontjával. Amennyiben ugyanis nem, éppen az a törvényi vizsgálati szempont hiányzik, amelyet a jelen ügyben az alperes a beavatkozó tekintetében alapul vesz.

Az első kérdésről:***Az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (1) bekezdésének a gazdasági információs vállalkozásokra való alkalmazhatósága***

- 17 Az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján az érintett jogosult arra, hogy ne terjedjen ki rá az olyan, kizárólag automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntés hatálya, amely rá nézve joghatással járna vagy őt hasonlóképpen jelentős mértékben érintené. E rendelkezés megegyezik a 95/46/EK irányelv 15. cikkében szereplő korábbi rendelkezéssel. Szövege szerint e rendelkezés az érintett gyakorlást igénylő jogának tűnik. Ezzel szemben a kérdést előterjesztő bíróság meggyőződése szerint e rendelkezés olyan általános tilalmat ír elő, amelynek megsértése nem igényel egyéni érvényesítést.
- 18 Az olyan tevékenységek, mint a személyes adatoknak valamely természetes személy meghatározott jövőbeli magatartására vonatkozó valószínűségi érték megállapítása érdekében történő szóban forgó – a beavatkozó által végzett – automatizált összeállítása abból a célból, hogy ezen értéket harmadik személyek részére továbbítsák e harmadik személyeknek az ezen érintettel fennálló szerződéses jogviszony létesítésére, teljesítésére vagy megszüntetésére vonatkozó döntéséhez, legalábbis a tevékenység tartalma alapján az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése szerinti szabályrendszer hatálya alá tartoznak. A rendelkezés – egyértelmű szövege szerint – nem kizárólagosan, de kiterjed a profilalkotás alapján hozott döntésekre is, lásd a (71) preambulumbekzdés második mondatát is. Ez utóbbi jogi fogalmát az általános adatvédelmi rendelet 4. cikke úgy határozza meg, hogy az a személyes adatok automatizált kezelésének bármely olyan formája, amelynek során a személyes adatokat valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők értékelésére, különösen a munkahelyi teljesítményhez, gazdasági helyzetéhez, egészségi állapothoz, személyes preferenciákhoz, érdeklődéshez, megbízhatósághoz, viselkedéshez, tartózkodási helyhez vagy mozgáshoz kapcsolódó jellemzők elemzésére vagy előrejelzésére használják.
- 19 A score-értékek megállapítása megfelel e fogalmi ismérveknek. Ezt a következtetést támasztja alá a (71) preambulumbekzdés második mondata is, amely szerint a profilalkotás alatt többek között éppen valamely személy gazdasági helyzetére, megbízhatóságra vagy viselkedésre vonatkozó jellemzők elemzését és előrejelzését is érteni kell. A (71) preambulumbekzdés első mondata ezenkívül az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett döntések példajaként egy online hitelkérelem automatikus elutasítását említi. E tekintetben az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése főszabály szerint mindenképpen alkalmazandó a szóban forgóhoz hasonló helyzetekre, tekintettel arra, hogy a jogalkotó szándéka szerint a score-érték megállapítása az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 4. pontja értelmében vett profilalkotás egyik a esetének minősül.

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság lényegében nyilvánvalónak tartja, hogy a szóban forgóhoz hasonló helyzetekben ezen felül az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében feltételként előírt, a kizárólag *automatizált adatkezelés*en alapuló döntés tényállási eleme is megvalósul. Ezt nem zárja ki az, hogy a fent említettek szerint – a beavatkozóhoz hasonló – gazdasági információs vállalkozások fő tevékenysége, a score-értékek megállapítása a preambulum szerint a profilalkotás egyik a esetének minősül. Kétségtelenül úgy tűnik, hogy a jogalkotó éppen nem kívánta az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével önállóan szabályozni a profilalkotás adatvédelmi jogi jogszerűségét, hanem e tekintetben csak mintegy érinteni kívánta a profilalkotást is, amennyiben az automatizált [adatkezelés]en alapuló döntés részét képezi. Ez már a rendelkezés szövegéből következik, amely a tilalom szempontjából elsősorban a profilalkotáson – vagy más automatikus adatkezelésen – *alapuló döntésből* indul ki, nem pedig magából a profilalkotásból.
- 21 A bíróság azonban úgy ítéli meg, hogy a score-érték információs vállalkozás általi megállapítása nem csupán az adatkezelő harmadik személy döntését előkészítő profilalkotásnak, hanem éppen az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett önálló „döntésnek” minősül.
- 22 E tekintetben a bíróság az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (1) bekezdésének szövegére figyelemmel tudatában van annak, hogy e rendelkezést megszorító értelmezés esetén úgy lehet értelmezni, és széles körben úgy is értelmezik, hogy az közvetlenül nem alkalmazandó a beavatkozóhoz hasonló gazdasági információs vállalkozások tevékenységére. A bíróság véleménye szerint azonban az ennek megfelelő feltételezés alapjául a gazdasági információs vállalkozások tevékenységének és az általuk megállapított score-értékek befolyásának téves értelmezése szolgál. E feltételezés ugyanis azon az elgondoláson alapul, hogy a gazdasági információs vállalkozások nem maguk hozzák meg az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése szempontjából releváns döntést, mivel e vállalkozások személyes adatok profilalkotás céljából történő gyűjtésével és összeállításával, valamint egy végleges score-érték ebből következő megállapításával csak mintegy előkészítik az adatkezelő végső döntését, a score-érték továbbítása során azonban jellemzően nem tesznek javaslatot az adatkezelő harmadik személy számára az érintettel való szerződéskötésre vagy annak megtagadására vonatkozóan.
- 23 Az általános adatvédelmi rendelet a rendelkezéseiben és a preambulumban különbséget tesz egyrészt az *adatkezelés*, másrészt az *adatkezelés*en alapuló *döntés* fogalma között, és éppen nem kíván a profilalkotásra vonatkozó önálló anyagi jogi rendelkezéseket megállapítani. Így az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének 4. pontja úgy rendelkezik, hogy az általános adatvédelmi rendelet értelmében vett profilalkotás „a személyes adatok automatizált kezelésének bármely [...] formája” „valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők [értékelése céljából]”. A jogi fogalom meghatározás szövegét tehát úgy lehet értelmezni, hogy a profilalkotás nem csupán az értékelés eredményének alapját képező paraméterek meghatározása, hanem az magában

foglalja az értékelés eredményét is. Ez a jelen ügy tekintetében az egyes jellemzők score-összérték kiszámítása céljából gazdasági információs vállalkozás által történő automatizált összeállítására és ezen érték tényleges megállapítására is vonatkozhat. Az ilyen fogalomértelmezés irányába mutathat az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első mondata is, amely szerint az érintett tiltakozáshoz való joga *valamennyi adatkezelésre* és a mondat második része szerint többek között az általános adatvédelmi rendelet rendelkezésein alapuló *profilalkotásra* is vonatkozik. Végeredményben az egyfelől a profilalkotással történő automatizált adatkezelés, másfelől a döntés közötti különbségtétel mindenekelőtt az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdéséből következik. Azáltal, hogy az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az érintett jogosult arra, hogy „ne terjedjen ki rá [a] [...] kizárólag automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntés hatálya”, e rendelkezés kifejezetten oksági kapcsolatot és kötelező időbeli sorrendet állapít meg az automatizált adatkezelés (ideértve a profilalkotást is) és az azon alapuló döntés tekintetében. A jogalkotónak a két fogalom megkülönböztetésére irányuló szándékát a (71) preambulumbekzdés első és második mondata is alátámasztja. Míg a (71) preambulumbekzdés első mondata kifejti, hogy az érintett jogosult arra, hogy ne terjedjen ki rá olyan, kizárólag automatizált adatkezelésen alapuló döntés hatálya, amely a rá vonatkozó egyes személyes jellemzők kiértékelésén alapul, a (71) preambulumbekzdés második mondata ezt a megállapítást azzal egészíti ki, hogy a profilalkotás is „ilyen adatkezelésnek” – tehát nem „döntésnek” – minősül. Valójában a „döntés” példaként a (71) preambulumbekzdés első mondata például egy online hitelkérelem automatikus elutasítását említi, tehát nagy vonalakban a szóban forgó helyzetet érinti annyiban, amennyiben a hitelintézetnek a felperessel szembeni elutasító döntése a releváns „döntés”, nem pedig a score-érték beavatkozó általi megállapítása. Végző soron tehát legalábbis az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdése első mondatának, 22. cikke (1) bekezdésének és 4. cikke 4. pontjának szövege, valamint a (71) preambulumbekzdés első és második mondata és a (72) preambulumbekzdés úgy értelmezhető, hogy az alapeljárás alapjául szolgálóhoz hasonló helyzetek, amelyekben egy információs vállalkozás score-értéket állapít meg, „adatkezelésnek”, nem pedig az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „döntésnek” minősülnek.

- 24 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróságnak komoly kétségei vannak az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (1) bekezdésének ilyen megszorító értelmezését illetően. A bíróság szerint nyomós támpontok utalnak arra, hogy a score-értékeknek az érintett gazdasági teljesítőképességének előrejelzésszerű értékelése céljából gazdasági információs vállalkozások által elvégzett automatizált megállapítása az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, automatizált adatkezelésen alapuló önálló *döntésnek* minősül. A kérdést előterjesztő bíróság a kétségeit ténybeli szempontból a gazdasági információs vállalkozások által megállapított score-értékeknek az adatkezelő harmadik személyek döntéshozatali gyakorlata szempontjából fennálló jelentőségére, jogi szempontból pedig elsősorban az

általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével követett célra, valamint az általános adatvédelmi rendelet 87. és azt követő cikkeiben biztosított jogorvoslati lehetőségekre alapozza:

- 25 Ténybeli szempontból a bíróság komoly kétségeit fejezi ki azon feltételezést illetően, amely szerint az érintettre vonatkozó score-érték fennállása esetén az adatkezelő harmadik személyek hozzák meg az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében megkövetelt, nem kizárólag automatizáláson alapuló egyedi döntést. Jóllehet – legalábbis tisztán hipotetikusán – az adatkezelő harmadik személyek saját döntést *hozhatnak* az érintettel való szerződéskötésről és annak módjáról, mivel a döntési folyamat e szakaszában elvileg még lehetséges a humánvezérelt egyedi döntéshozatal, a gyakorlatban a gazdasági információs vállalkozások által továbbított score-érték olyan jelentős mértékben meghatározza e döntést, hogy ezen érték mintegy átüt az adatkezelő harmadik személy döntésén. Másként fogalmazva: *Tulajdonképpen* az adatkezelő harmadik személynek az érintettel való szerződéskötéséről és annak módjáról végső soron mégis a gazdasági információs vállalkozás által az automatizált adatkezelés alapján megállapított score-érték dönt. Kétségtelen, hogy az adatkezelő harmadik személynek nem *kell* a döntését kizárólag a score-értéktől függővé tennie, általában azonban meghatározó módon ezt *teszi*. Bár a hitelnyújtást egy alapvetően megfelelő score-érték ellenére is meg lehet tagadni (más okokból, például a biztosítékok hiánya vagy a finanszírozandó beruházás sikerét illető kétségek miatt), ezzel szemben a nem megfelelő score-érték – legalábbis a fogyasztói hitelek területén – szinte minden esetben és akkor is a hitel megtagadását eredményezi, ha például egy beruházás egyébként kifizetődőnek tűnik. A hatósági adatvédelmi felügyelet során szerzett tapasztalatok azt jelzik, hogy a score-értékek meghatározó szerepet töltenek be a hitelnyújtás és annak feltételeinek kialakítása során [omissis].[hivatkozások]
- 26 Az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése azonban – az e rendelet 22. cikkének (2) bekezdésében szereplő kivételekkel – éppen arra irányul, hogy megvédje az érintettet e tisztán automatizmuson alapuló döntési forma veszélyeitől. A jogalkotó célja annak megakadályozása, hogy a döntéshozatal ember által végzett egyéni elemzés és értékelés nélkül történjen. Az érintett nem lehet kiszolgáltatva egy kizárólag technikai és átláthatatlan műveletnek, anélkül, hogy megérthetné az alapul szolgáló feltételezéseket és értékelési szempontokat, és adott esetben jogainak gyakorlása révén beavatkozhatna. Ennélfogva az állítólagosan objektív adatkezelési programokon alapuló, hátrányosan megkülönböztető döntésekkel szembeni védelem mellett az átláthatóságnak és a méltányosságnak a döntéshozatal során történő megteremtése is a szabályozás célját képezi. Az egyéni szabadságjogok gyakorlására vonatkozó döntések nem bízhatók vizsgálat nélkül az algoritmusok által alkalmazott logikára. Az algoritmusok ugyanis korrelációkkal és valószínűségekkel dolgoznak, amelyek nem szükségszerűen mutatnak okozati összefüggést, és nem feltétlenül vezetnek emberi megítélés szerinti „helyes” eredményre. Valójában a helyes egyedi adatok rendszerezéséből olyan téves, méltánytalan vagy hátrányosan megkülönböztető következtetések vonhatók le, amelyek – amennyiben döntéshozatal alapját

képezik – jelentős mértékben érintik az érintett szabadságjogait, és az érintettet alanyból egy személytelenített döntés tárgyává degradálják. Különösen ez a helyzet akkor, ha az érintettnek nincs tudomása az algoritmusok alkalmazásáról, vagy – ha mégis – az érintett nem képes átlátni, hogy mely adatokat milyen súllyal és milyen elemzési módszerrel vesznek figyelembe a döntés során. Mindazonáltal éppen ezen, az automatizált adatkezelésre vonatkozó emberi korrekció főszabály szerint kötelező előírására és eltéréseknek csak korlátozott kivételes esetekben történő megengedésére (az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (2) bekezdése) irányuló jogalkotói célkitűzés hiúsul meg, mivel az automatizált módon megállapított score-érték alapvetően kiemelkedő szerepet tölt be az adatkezelő harmadik személy döntéshozatala során.

- 27 A jogalkotó ezen alapkonfliktust az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében előírt tilalom útján mintegy az adatkezelő harmadik személyek „terhére” kívánta feloldani azáltal, hogy az érintettel szemben hozott (utolsó) döntésnek tulajdonít jelentőséget. A profilalkotást illetően e tekintetben csupán a (71) preambulumbekkezdésnek a profilalkotás szempontjából releváns hatodik mondata fogalmaz meg eljárási követelményeket. Egyébként azonban a profilalkotás céljából történő adatkezelés jogszerűsége legfeljebb az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti általános adatkezelési tényállásokból állapítható meg. Ez következik mind az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdése első mondatának második részéből, amely a profilalkotás lehetséges jogalapjaként az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) és f) pontjára utal, mind pedig a (72) preambulumbekkezdés első mondatából, amely szerint a profilalkotás az általános adatvédelmi rendelet személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéseinek, tehát az adatkezelés jogalapjának vagy az adatvédelmi elveknek a hatálya alá tartozik.
- 28 Egyrészt ezen, a profilalkotásra vonatkozó, pusztán alapszintű rendelkezésekre, másrészt az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdéséből eredő alapvető követelményre tekintettel felmerül többek között az érintettek általi hatékony jogérvényesítés problémája. E jogérvényesítés – a felügyeleti hatóság ellenőrzési mechanizmusa mellett – az általános adatvédelmi rendelet fő jogérvényesítési mechanizmusa. Ezt nemcsak az általános adatvédelmi rendelet 87. és azt követő cikkeiben előírt, kiegyensúlyozott és átfogóan szabályozott panasztételi és keresetindítási jogok, hanem az érintettnek az e jogokhoz kapcsolódó, az általános adatvédelmi rendelet 12. és azt követő cikkeiből eredő jogai is jelzik. Az általános adatvédelmi rendelet célja, hogy többek között a hozzáférési jogokra és az átláthatóság követelményére vonatkozó megfelelő rendelkezésekkel az aktív uniós polgárokat képessé tegye és mozgósítsa a jogérvényesítésre.
- 29 A gazdasági információs társaságok tevékenysége és (hiányzó) kötelezettségei, valamint az adatkezelő harmadik személyek döntési gyakorlata közötti kölcsönhatás révén e jogokat megfosztják a lényegüktől. Kétségtelen, hogy az érintett az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke szerinti általános hozzáférési

joggal rendelkezik az információs vállalkozásokkal szemben; e jog azonban nem felel meg a profilalkotás sajátosságainak, amelyet az általános adatvédelmi rendelet éppen a 15. cikke (1) bekezdésének h) pontjával, 21. cikke (1) bekezdése első mondatának második részével és 22. cikkével érinteni kíván. Az általános hozzáférési jog keretében ugyanis a gazdasági információs vállalkozások nem kötelesek feltárni a score-érték megállapítását meghatározó paraméterek logikáját és összetételét; e vállalkozások ezt versenyvédelmi okokból – üzleti titkaikra hivatkozva – nem teszik meg.

- 30 Az adatkezelő harmadik személy sem nyújthat információkat az érintett számára az elsődlegesen a döntése alapjául szolgáló score-érték megállapításáról, mivel nincs tudomása az alkalmazott logikáról; ezt az információs vállalkozás nem teszi hozzáférhetővé számára.
- 31 Ezáltal joghézag keletkezik a jogvédelem tekintetében: Az, akitől az érintett számára szükséges információk beszerezhetők lennének, az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének h) pontja alapján nem köteles hozzáférést biztosítani, mivel állítólag nem végez az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében vett saját „automatizált döntéshozatalt”, az pedig, aki a döntéshozatala során az automatizált módon megállapított score-értéket alapul veszi, és az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének h) pontja alapján köteles hozzáférést biztosítani, nem tudja szolgáltatni a szükséges információkat, mivel nem rendelkezik azokkal.
- 32 Amennyiben a score-érték információs vállalkozás általi megállapítása az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, ez a joghézag megszűnik. A score-értékek megállapítása tehát nem csupán az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében előírt tilalom hatálya alá tartozik, és így kizárólag automatikus adatkezelésen alapulóként csak az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (2) bekezdésében előírt kivételek alapján megengedett, és ezáltal megfelel az uniós jogalkotó szándékának, legalábbis az ilyen döntések szabályozói meghatározása szerint. Ez a megközelítés az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti nyitó záradék figyelembevételével lehetővé teszi az ilyen döntéshozatal tagállamok általi részletes szabályozását is, amelyre a tagállamok az általános adatvédelmi rendeletnek a profilalkotásra és az automatizált döntéshozatalra vonatkozó eddigi rendelkezései szerint nem jogosultak (lásd az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdést).
- 33 A jogvédelem tekintetében fennálló joghézagot az érintettnek az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdése első mondatának második része szerinti, tiltakozáshoz való joga sem szünteti meg megfelelően. Kétségtelen, hogy e rendelkezés szerint az érintett jogosult arra, hogy „a saját helyzetével kapcsolatos okokból bármikor tiltakozzon személyes adatainak a 6. cikk (1) bekezdésének e) vagy f) pontján alapuló kezelése ellen, ideértve az említett rendelkezéseken alapuló profilalkotást is”. A gazdasági információs vállalkozások esetében azonban az érintettnek jellemzően nincs tudomása arról, hogy

automatizált scoring-eljárás tárgyává vált. Erről jellemzően csak akkor szerez tudomást, ha már valamely adatkezelő harmadik személy a score-értékre hivatkozva rá nézve kedvezőtlen határozatot hozott. Ebben az időpontban azonban – legalábbis a lezárt ügyet illetően – a tiltakozáshoz való jog már nem jelent segítséget számára; e tekintetben a tiltakozáshoz való jogát már csak a gazdasági információs vállalkozás által a jövőben végzendő adatkezelés tekintetében gyakorolhatja.

A második kérdésről:

A scoringra vonatkozó tagállami rendelkezések

- 34 A BDSG 31. §-ának (1) bekezdése szerint valamely természetes személy meghatározott jövőbeni magatartására vonatkozó valószínűségi értékek az e személlyel fennálló szerződéses jogviszony létrehozásával, teljesítésével vagy megszüntetésével kapcsolatos döntéshozatal céljából történő alkalmazásának (scoring) jogszerűsége további feltételek teljesülésétől függ. A BDSG 31. §-ának (2) bekezdése szerint a természetes személy fizetőképességére és fizetési hajlandóságára vonatkozó, információs vállalkozások által megállapított valószínűségi érték alkalmazása követelményekre vonatkozó információk figyelembe vétele esetén csak akkor megengedett, ha a BDSG 31. §-ának (1) bekezdésben említett feltételek fennállnak, és csak az esedékesség ellenére nem teljesített szolgáltatásra vonatkozó olyan követelmények vehetők figyelembe, amelyek megfelelnek további különös feltételeknek, és ez nem érinti az általános adatvédelmi jog szerinti adatkezelés – többek között a valószínűségi értékek és a hitelképesség szempontjából releváns más adatok megállapításának – jogszerűségét.
- 35 Ezáltal a német jogalkotó a BDSG 31. §-ában lényegében a scoringra mint a profilalkotás alesetére vonatkozó rendelkezéseket állapít meg. A kérdést előterjesztő bíróságnak komoly kétségei vannak e rendelkezéseknek az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkével való összeegyeztethetőségét illetően, mivel a német jogalkotó csak a „valószínűségi érték” „alkalmazását” szabályozza, magát a valószínűségi érték megállapítását azonban nem.
- 36 A BDSG 31. §-a kimerítő jellegű a tekintetben, hogy a profilalkotást csak annyiban teszi a szabályozási tárgyává, amennyiben az egy arra épülő döntés alapját képezi. Ennek megfelelően a tilalom hivatkozási pontja azonban csak a *döntés*, nem pedig az azt megelőző profilalkotás. Sem az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke, sem e rendelet más rendelkezései nem fogalmazzak meg különös tartalmi követelményeket a scoring formájában végzett profilalkotás céljából történő adatkezelés jogszerűsége tekintetében. Profilalkotásra vonatkozó rendelkezések egyébként csupán az általános adatvédelmi rendelet 14. cikke (2) bekezdésének g) pontjában az információk rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban, az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének h) pontjában a hozzáférési joggal összefüggésben – ezek azonban csak az automatizált döntéshozatal fennállására vonatkoznak, nem pedig magára a

profilalkotásra –, valamint az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke (1) bekezdése első mondatának első részében az érintett tiltakozáshoz való joga tekintetében, és a szóban forgó eljárás szempontjából nem releváns további rendelkezésekben található.

- 37 Ennélfogva egyébként, amennyiben a profilalkotásra scoring formájában nem terjed ki az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke a profilalkotásra épülő döntés útján, a profilalkotás jogszerűségét – különös rendelkezések hiányában – az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében szereplő általános adatkezelési tényállások határozzák meg. Azáltal, hogy a német jogalkotó további tartalmi feltételeket támaszt a scoring jogszerűségével szemben, az általános adatvédelmi rendelet 6. és 22. cikkében foglalt rendelkezéseken túlmenően határozza meg a szabályozási területet. E tekintetben azonban nem rendelkezik szabályozási jogkörrel.
- 38 A megfelelő szabályozási jogkör nem vezethető le különösen az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdésének b) pontjából. Az általános adatvédelmi rendelet csak akkor ír elő a profilalkotásra vonatkozó tagállami jogalkotási jogkört, ha a döntés *kizárólag* automatizált adatkezelésen alapul. Ezzel szemben a BDSG 31. §-a – megkülönböztetés nélkül – a nem automatizált döntésekre is vonatkozó rendelkezéseket állapít meg, ezekben azonban szabályozza a scoring-adatkezelés alkalmazásának jogszerűségét. Mindazonáltal az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének rendszere és az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében szereplő általános adatkezelési tényállások alapján a *nem* automatizált adatkezelésen – ideértve a profilalkotást is – alapuló döntések jogszerűségét az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke határozza meg. E szabályozási tárgy – amennyiben ezt a rendeletet elfogadó jogalkotónak a szabályozásról való szándékos lemondásának tekintjük – nem tartozik a nemzeti jogalkotók hatáskörébe. A rendeletet elfogadó jogalkotó nyilvánvalóan nem is kívánt a profilalkotásra vonatkozó részletesebb követelményeket előírni. Ezt nem teheti meg egyszerűen a tagállami jogalkotó – legalábbis az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdése b) pontjának keretében csak akkor, ha a tagállami rendelkezések *kizárólag* olyan döntésekre vonatkozó jogi követelményeket írnak elő, amelyek éppen *kizárólag* automatizált adatkezelésen alapulnak.
- 39 Ez különösen igaz arra tekintettel, hogy az általános adatvédelmi rendelet az EUMSZ 288. cikk harmadik bekezdése értelmében vett rendeletnek minősül. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti jogalkotó már nem végezhet végleges törvényi értékeléseket – a jelen ügyben a BDSG 31. §-a – az európai jogalkotó által absztrakt módon megfogalmazott rendelkezésekre – a jelen ügyben az általános adatvédelmi rendelet 6. és 22. cikke – vonatkozóan, irányelvi rendelkezésekre tekintettel (a Bíróság 2016. október 19-i Breyer kontra Németország ítélete, C-582/14, ECLI:EU:2016:779, 62. és 63. pont). Ennek még inkább érvényesnek kell lennie a rendeletekben megállapított rendelkezések esetében, mint amelyekről a jelen ügyben szó van.

- 40 Sokatmondó, hogy a német jogalkotó ennek megfelelően a BDSG 31. §-ához fűzött indokolásában sem jelöli meg, hogy min alapul az e rendelkezésre vonatkozó szabályozási jogköre. A törvény indokolása az azzal kapcsolatos, többé-kevésbé általános tájékoztatásból állapítható meg, hogy a rendelkezés a BDSG korábbi változatának 28a. és 28b. §-ában szereplő korábbi rendelkezéseket veszi át, és hogy a tartalmi rendelkezések továbbra is relevánsak. Ezzel szemben a szövetségi belügyminisztérium 2016. november 11-i előadói tervezete (93. és 94. o.) még azt állította, hogy a tagállami szabályozási jogkör az általános adatvédelmi rendelet „6. cikke (4) bekezdésének és 23. cikke (1) bekezdésének együttes értelmezéséből” következik. Úgy tűnik azonban, hogy e – már önmagában nem tartható – megközelítést a jogalkotási eljárás során feladták.

IV.

- 41 A fentiekre tekintettel előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni. A jogvita eredménye az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésektől függ.
- 42 Az eljárás az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdéstől függ. Amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a score-érték gazdasági információs vállalkozás általi megállapítása az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdése értelmében vett önálló döntésnek minősül, e vállalkozásra – meghatározó tevékenységére – az automatizált egyedi döntéshozatal tilalma vonatkozik. Következésképpen az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében tagállami jogalap szükséges, amelyként kizárólag a BDSG 31. §-a jöhet szóba. E rendelkezésnek az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségét illetően azonban komoly kétségek állnak fenn. A beavatkozó ebben az esetben nemcsak jogalap nélkül járna el, hanem *ipso jure* megsértené az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében előírt tilalmat. Következésképpen a felperes egyúttal jogosult lenne arra, hogy az alperes mint felügyeleti hatóság (tovább) foglalkozzon az ügyével.
- 43 Ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre nemleges választ kell adni, tehát maga a profilalkotás nem minősül az általános adatvédelmi rendelet 22. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében vett döntésnek, akkor az általános adatvédelmi rendelet 22. cikke (2) bekezdésének b) pontjában szereplő nyitó záradék sem alkalmazandó a profilalkotásra vonatkozó nemzeti rendelkezésekre. Ennélfogva a teljes harmonizációra irányuló általános adatvédelmi rendelet alapvetően kimerítő jellege alapján más szabályozási jogkört kell keresni a nemzeti rendelkezések tekintetében. Mivel azonban ilyen jogkör – amint az fent kifejtésre került – nem állapítható meg, és különösen nem következik az általános adatvédelmi rendelet alapszintű rendelkezéseiből, a BDSG 31. §-ában szereplő nemzeti rendelkezés nem alkalmazható, ami módosítja a nemzeti felügyeleti hatóság vizsgálati mozgásterét, amely hatóságnak ebben az esetben a gazdasági

információs vállalkozások tevékenységének összeegyeztethetőségét az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke alapján kellene vizsgálnia.

V.

44 Jelen végzés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

[omissis]

Wiesbaden, 2021. október 7.

[omissis] [aláírások; kiadmányozás]

MUNKADOKUMENTUM